МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з навчальної, науково-
інноваційної та міжнародної діяльності
_____ Оксана БЯЛКОВСЬКА
«04» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКФП 2 «КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ОБРАНОГО НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ»

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітньо-наукова програма «Економіка»

Навчально-науковий інститут бізнесу і фінансів

2023-2024 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Концептуальні засади організації та реалізації обраного наукового дослідження» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти на базі ОС «Магістр»; ОКР «Спеціаліст» за спеціальністю 051 «Економіка» очної форми навчання

Розробник: Микола МІСЮК, доктор економ. наук, професор кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол № 10 від «28» серпня 2023 року

Завідувач кафедри

_____ Наталія КОРЖЕНІВСЬКА

Голова методичної комісії ННІБіФ

_____ Олег КУЧЕР

Робочу програму схвалено робочою групою із забезпечення освітньо-наукової програми за спеціальністю 051 «Економіка»

Керівник робочої групи (гарант) освітньо-наукової програми

_____ Наталія КОРЖЕНІВСЬКА

1. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Концептуальні засади організації та реалізації обраного наукового дослідження» є обов'язковою при підготовці здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти на базі ОС «Магістр», ОКР «Спеціаліст» за спеціальністю 051 «Економіка».

На основі сучасних педагогічних досліджень, практики викладання економічних дисциплін методика викладання дозволяє не тільки поглибити та інтенсифікувати процес пізнання здобувачами економічних явищ навколишньої дійсності, а й поповнити процес гуманістичним, інтерактивним змістом.

Метою навчання є теоритична підготовка здобувачів економістів щодо концептуальних засад організації та реалізації обраного наукового дослідження; сформувати у здобувачів певні компетенції.

Згідно з вимогами освітньої програми аспіранти мають здобути **компетентності:**

Інтегральна компетенція

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні

– Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1)

– Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК2)

– Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК4)

– Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної

доброчесності (ЗК5)

Спеціальні

– Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей (СК1)

– Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції (СК5)

– Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проєкти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності (СК7).

2. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни базується на знаннях мікроекономіки, макроекономіки, економіки підприємства, стратегії підприємства, методики викладання економічних дисциплін.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-науковий ступінь	Характеристика навчальної дисципліни очна (денна, вечірня) форма навчання
Кількість кредитів – 3	галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Обов'язкова
Розділів – 3	Спеціальність 051 «Економіка»	**Рік підготовки:** 2-й
Тем – 8		**Семестр** 3-й
Загальна кількість годин – 90		**Лекції** 20 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-науковий ступінь: **доктор філософії**	**Практичні семінарські** 20 год. **Самостійна робота** 50 год. **Індивідуальні завдання** – **Вид контролю**: екзамен

4. Програмні результати навчання

Програмними результатами вивчення навчальної дисципліни «Концептуальні засади організації та реалізації обраного наукового дослідження» є:

– Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напряму (РН01)

– Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації (РН02)

– Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямах (РН03)

– Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми (РН08).

5. Програма навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни

Теми	Кількість годин очна (денна, вечірня) форма					
	усього	у тому числі				
		лекції	лабораторні	практичні	самостійна робота	педагогічна практика
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Розділ 1.						
Тема 1. Напрями та послідовність наукових досліджень	10	2	-	2	6	-
Тема 2. Методи наукового пізнання та принципи дослідження	10	2	-	2	6	-
Разом за розділом 1	**20**	**4**	**-**	**4**	**12**	**-**
Розділ 2.						
Тема 3. Теоретичні аспекти наукових досліджень	12	4	-	4	4	-
Тема 4. Місце та роль системного підходу у науковому пізнанні. Поняття системи та її властивості	12	2	-	2	8	-
Тема 5. Мислення в організації та проведенні наукових досліджень	12	2	-	2	8	-
Разом за розділом 2	**36**	**8**	**-**	**8**	**20**	**-**
Розділ 3.						
Тема 6. Психологія наукової діяльності	10	2	-	2	6	-
Тема 7. Технологія наукових досліджень	12	4	-	4	4	-
Тема 8. Виконання й захист кандидатських і докторських дисертацій	12	2	-	2	8	-
Разом за розділом 3	**34**	**8**	**-**	**8**	**18**	**-**
Усього годин	**90**	**20**	**-**	**20**	**50**	**-**

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин очна (денна, вечірня) форма
1	*2*	*3*
	Розділ 1.	
1	Тема 1. Напрями та послідовність наукових досліджень	2
2	Тема 2. Методи наукового пізнання та принципи дослідження	2
	Разом за розділом 1	**4**
	Розділ 2.	
3	Тема 3. Теоретичні аспекти наукових досліджень	4
4	Тема 4. Місце та роль системного підходу у науковому пізнанні. Поняття системи та її властивості	2
5	Тема 5. Мислення в організації та проведенні наукових досліджень	2
	Разом за розділом 2	**8**
	Розділ 3.	
6	Тема 6. Психологія наукової діяльності	2
7	Тема 7. Технологія наукових досліджень	4
8	Тема 8. Виконання й захист кандидатських і докторських дисертацій	2
	Разом за розділом 3	**8**
	Разом	**20**

6. Засоби, форми та критерії оцінювання

Комплексна діагностика знань, умінь та навичок аспірантів, здобувачів при вивченні навчальної дисципліни «Концептуальні засади організації та реалізації обраного наукового дослідження» здійснюється на основі результатів проведення поточного контролю знань і підсумковим результатом є *екзамен*.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння лекційного матеріалу, набуття практичних навичок при вирішенні виробничих ситуацій та розв'язуванні завдань, уміння самостійно опрацьовувати теоретичний матеріал, висловлювати власні думки та їх обґрунтовувати, проводити презентацію опрацьованого матеріалу (письмово чи усно).

Об'єктами контролю є:

а) усні відповіді: вміння змістовно та ґрунтовно висвітлити зазначене питання; логічність викладення матеріалу; аргументованість; використання основної та додаткової літератури; культура мовлення; впевненість, емоційність та виразність в процесі виступу;

б) письмові практичні завдання: вміння застосовувати статистичні методи; аналізувати отримані результати, уміння формулювати висновки; оформлення практичної роботи;

в) поточні тести;

г) контрольні роботи по розділах.

Теми рефератів з курсу «Концептуальні засади організації та реалізації обраного наукового дослідження»:

1. Поняття наукових досліджень.
2. Вибір напряму та теми наукового дослідження.
3. Мета і завдання дослідження. Визначення об'єкта та предмета дослідження.
4. Порядок здійснення наукового дослідження. Етапи та послідовність наукового дослідження.
5. Поняття процесу пізнання.
6. Методи наукового пізнання та принципи.
7. Рівні методів наукових досліджень.
8. Загальна схема наукового дослідження.
9. Сучасні методи теоретичних досліджень.
10. Завдання і структура теоретичних досліджень.
11. Системний підхід.
12. Предмет та сутність системного підходу.
13. Поняття системи та її властивості.
14. Структура системи.

15. Сутність методу моделювання. Класифікація моделей.
16. Сутність та особливості наукового мислення.
17. Стиль наукового мислення.
18. Проблемні ситуації в межах наукового дослідження.
19. Організація творчої діяльності дослідника.
20. Організація і планування наукового дослідження.
21. Мотивація наукової діяльності.
22. Психологічні механізми розвитку наукового потенціалу особистості.
23. Загальна характеристика процесів наукового дослідження.
24. Формулювання теми наукового дослідження та визначення робочої гіпотези.
25. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження.
26. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень.
27. Пошук інформації у процесі наукової роботи.
28. Методика вивчення наукової, навчальної, навчально-методичної літератури.
29. Вивчення першоджерел як основна форма наукової роботи.
30. Організація роботи над статтями та доповідями.
31. Дисертаційні роботи та їх види.
32. Загальна методика виконання дисертаційного дослідження.
33. Складання плану дисертації.
34. Вивчення літературних джерел. Методи добору фактичних матеріалів і огляду літератури.
35. Прийоми викладення наукових матеріалів.
36. Мова і стиль дисертації.
37. Вимоги до змісту дисертації.
38. Загальні вимоги до оформлення дисертації.
39. Принципи подання текстового матеріалу.
40. Загальні правила подання ілюстрацій.
41. Подання таблиць.
42. Загальні правила подання формул.
43. Загальні правила цитування та посилання на використанні джерела.
44. Оформлення списку використаних джерел.
45. Правила оформлення додатків.
46. Загальні вимоги до автореферату.
47. Структура автореферату.
48. Анотації.
49. Оформлення автореферату.
40. Друкування автореферату та електронний варіант автореферату.
41. Попередній розгляд дисертації і оформлення відгуку установи, в якій виконана дисертація.
42. Подання дисертації до спеціалізованої вченої ради, розсилання автореферату.
43. Підготовка здобувача до захисту дисертації.
44. Процедура прилюдного захисту дисертації.

45. Оформлення документів атестаційної справи, порядок розгляду атестаційних справ у ВАК України.
46. Основні вимоги до оформлення дисертаційної праці.
47. Порядок захисту дисертації.
48. Опублікування монографії.

Перелік питань для підготовки до екзамену з курсу «Концептуальні засади організації та реалізації обраного наукового дослідження»

1. Поняття наукових досліджень.
2. Вибір напряму та теми наукового дослідження.
3. Мета і завдання дослідження. Визначення об’єкта та предмета дослідження.
4. Порядок здійснення наукового дослідження. Етапи та послідовність наукового дослідження.
5. Поняття процесу пізнання.
6. Методи наукового пізнання та принципи.
7. Рівні методів наукових досліджень.
8. Сучасні методи теоретичних досліджень.
9. Завдання і структура теоретичних досліджень.
10. Системний підхід.
11. Предмет та сутність системного підходу.
12. Поняття системи та її властивості.
13. Структура системи.
14. Сутність методу моделювання. Класифікація моделей.
15. Сутність та особливості наукового мислення.
16. Стиль наукового мислення.
17. Проблемні ситуації в межах наукового дослідження.
18. Організація творчої діяльності дослідника.
19. Мотивація наукової діяльності.
20. Психологічні механізми розвитку наукового потенціалу особистості.
21. Загальна характеристика процесів наукового дослідження.
22. Формулювання теми наукового дослідження та визначення робочої гіпотези.
23. Визначення мети, завдань, об’єкта й предмета дослідження.
24. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень.
25. Бібліографічний апарат наукових досліджень.
26. Пошук інформації у процесі наукової роботи.
27. Методика вивчення наукової, навчальної, навчально-методичної літератури.
28. Дисертаційні роботи та їх види.
29. Загальна методика виконання дисертаційного дослідження.

Форми контрольних заходів
(поточний, семестровий, підсумковий контроль)

1. **Поточний контроль** проводиться під час аудиторних занять.

За результатами поточного контролю виводиться **середня поточна оцінка (СПО)** за 100-бальною системою, яка визначається за формулою:

$$\text{СПО} = \frac{\text{сума поточних оцінок (за 5 – ти бальною шкалою)}}{\text{кількість поточних оцінок}} \text{ x } 20 \left(\text{вага 1 балу} \frac{100}{5}\right)$$

Критерії поточного оцінювання:

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	**Критерії оцінювання**
5	Здобувач вищої освіти повністю оволодів програмою навчальної дисципліни, засвоїв компетентності та програмні результати навчання, дає послідовні чіткі і логічно побудовані відповіді на основні та додаткові питання, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Вміє застосовувати матеріал для винесення власних суджень.
4	Здобувач вищої освіти достатньо повно оволодів програмою навчальної дисципліни, засвоїв компетентності та програмні результати навчання, проте у відповідях (усних та письмових) допускає не суттєві неточності, з незначними помилками демонструє розуміння певних теорій і фактів, оперує понятійним апаратом з незначними помилками. Добирає аргументи на підтвердження своєї позиції.
3	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі оволодів програмою навчальної дисципліни, компетентностями та програмними результатами навчання, викладає основний зміст навчального матеріалу під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2	Здобувач вищої освіти не володіє програмою навчальної дисципліни, компетентностями та програмними результатами навчання. Фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування) викладає навчальний матеріал під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1	Здобувач вищої освіти демонструє неприйнятний рівень опанування програмою навчальної дисципліни.

У разі запровадження дистанційної форми навчання поточний контроль

результатів навчання здобувачів освіти за допомогою дистанційних технологій здійснюється під час проведення дистанційних занять, а також шляхом оцінювання індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі відповідно до «Інструкції щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання».

2. Семестровий контроль з даної дисципліни здійснюється у формі ***екзамену*** в обсязі навчального матеріалу, визначеного освітньою програмою. Семестровий контроль проводиться для оцінювання результатів навчання за 100-бальною системою, національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Відповідність семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Екзамен	Залік	Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно	Зараховано	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82 – 89	Добре		B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75 – 81			C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67 – 74	Задовільно		D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60 – 66			E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35 – 59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1 – 34			F	Незадовільно (з обов’язковим повторним курсом)

Аспіранти, здобувачі очної (денної, вечірньої) форми навчання допускаються до екзаменаційної сесії, якщо вони виконали вимоги цього робочого навчального плану за поточний семестр та не мають академічної заборгованості за попередній семестр. Здобувачі, які в поточному семестрі мали пропуски занять і до початку екзаменаційної сесії не засвоїли матеріал пропущених тем і розділів навчальної дисципліни, до семестрової атестації з відповідної дисципліни не допускаються.

3. Підсумковий контроль. За результатами роботи здобувачів вищої освіти упродовж вивчення навчального курсу виводиться **підсумкова** оцінка за формулою:

$$\frac{\text{Середня поточна оцінка (макс. 100 б.)} + \text{Семестрова оцінка (макс. 100 б.)}}{2}$$

7. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Програмне забезпечення статистичної обробки даних. Виконання розрахункових операцій з використанням комп'ютерної техніки орієнтоване на застосування Microsoft Excel.

8. Рекомендовані джерела інформації

Рекомендована література основна

1. Бобилєв В. П., Іванов І. І., Пройдак Ю. С. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Дніпропетровськ: Системні технології, 2008. 264 с.
2. Кислий В. М. Організація наукових досліджень: навч. пос. Суми : Університетська книга, 2011. 224 с.
3. Клименюк О. В. Технологія наукового дослідження: підручник. К. – Ніжин : ТОВ Видавництво «Аспект-Поліграф», 2006. 308с.
4. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсеєв. 2-ге вид., переробл. і допов. К.: ВД «Професіонал», 2004. 216 с.
5. Корбутяк В. І. Методологія системного підходу та наукових досліджень: навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2010. 176 с.
6. Крушельницька В. О. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. К. : Кондор, 2003. 192 с.
7. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: курс лекцій. Тернопіль : Економічна думка, 2005. 124 с.
8. Марцин В. С., Міценко Н. Г., Даниленко О. А. та ін. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Л.: Ромус-Поліграф, 2002. 128 с.
9. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / За ред. А. Є. Конверського. К.: ЦУЛ, 2010. 352 с.
10. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. /

О. П. Кириленко, В. В. Письменний. Тернопіль: ТНЕУ, 2013. 228 с.

11. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень / М. І. Пилипчук, А. С. Григор'єв, В. В. Шостак. К.: Знання, 2007. 270 с.

12. Про вищу освіту [Текст]: Закон України. К.: Парламентське вид-во, 2006. 64 с. (Закони України).

13. Про освіту [Текст]: закон України. К.: Парламентське вид-во, 1991. 45 с. (Закони України).

14. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. К., 2003. 116 с.

15. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2007. 254 с.

16. Свердан М. М., Свердан М. Р. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2006. 352 с.

17. Соловйов С. М. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2007. 176 с.

18. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень. К.: Знання, 2007. 317 с.

19. Тарєлкін Ю. П. Методологія наукових досліджень / Ю. П. Тарєлкін, В. О. Цикін. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. 194 с.

20. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К. : Видавничий Дім «Слово», 2003. 240 с.

21. Чернілевський Д. В. Методологія наукової діяльності: навч. посіб. / За ред. професора Д. В. Чернілевського. Вінниця : Вид-во АМСКП, 2010. 484 с.

Рекомендована література допоміжна

1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис: загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1– 2003, IDT). Видання офіційне. К.: Держспоживстандарт України, 2007. 124 с.

2. ДСТУ 3582-97. Скорочення слів в українській мові. Загальні вимоги та правила [Текст]: чинний від 01.07.1998. К.: Держстандарт України, 1998. 27 с.

3. Довідник здобувача наукового ступеня [Текст]: Збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань атестації наукових кадрів вищої кваліфікації / Упорядник Ю. І. Цеков; переднє слово Р. В. Бойка. К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», 2000. 64 с.

4. Горбунова В. В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях: навч. пос. К. : «ВД «Професіонал», 2007. 208 с.

5. Ланде Д. В. Основи інформаційного та соціально-правового

моделювання: навч. посіб. / Д. В. Ланде, В. М. Фурашев, К. В. Юдкова. К.: НТУУ «КПІ», 2014. 220 с.

6. Лобас В. Деякі аспекти психології науково-технічної творчості // Вісник ТДТУ. 1996. № 1. С. 125-131.

7. Павленко В. В. Проблемні ситуації: поняття і типи // Нові технології навчання: Зб. наук. праць // Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України, Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. К., 2014. Вип. 83. 292 с.

8. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника: затверджено постановою Кабінету Міні- стрів України від 7 березня 2007 р. № 423. К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України»; вид-во «Толока», 2008. 31 с.

9. Про затвердження нової редакції переліків і форм документів, що використовуються при атестації наукових і науково-педагогічних працівників (із наказу ВАК України від 29 травня 2007 р. № 342) // Бюлетень ВАК України. 2007. № 6. С. 2-40.

10. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.

11. Скиба О. П. Стиль наукового мислення в інформаційну епоху // Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія. 2011. № 2 (14). С. 100-104.

12. Скиба О. П. Стиль наукового мислення в соціально-психологічному і соціологічному аспектах // Вісн. Нац. авіац. ун-ту. 2009. № 1. С. 128-131.

13. Фаренік С. А. Логіка і методологія наукового дослідження / Українська академія державного управління при Президентові України. К. : Вид-во УАДУ, 2000. 338 с.

14. Фурман А. В. Теорія навчальних проблемних ситуацій: психолого-дидактичний аспект: монографія. Тернопіль: Астон, 2007. 164 с.

15. Щербак Т. І. Моделювання як засіб вивчення особливостей образу Я у період репрезентації інтелекту особистості // Актуальні проблеми психології: Зб. наук. праць Інституту ім. Г. С. Костюка НАПН України. 2013. Т. X. Вип. 24. С. 773-783.

16. Щербак Т. І. Системний підхід як засіб вивчення особливостей образу Я у період репрезентації інтелекту особистості // Теоретичні і прикладні проблеми психології [зб. наук. праць. Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля]. Луганськ : НОУЛІДЖ, 2013. № 3 (32). С. 315-320.

17. Юрченко З. В. Науковий потенціал особистості: психологічні чинники актуалізації // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. «Педагогічні науки». 2014. Вип. 115. С. 276-279.

18. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня [Текст]: (методичні поради) / Автор-упоряд. Л. А. Пономаренко. 3-є вид., випр. і доп. К.: Толока, 2007. 80 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Державна служба статистики України: URL www.ukrstat.gov.ua
2. Бібліотека ім. Вернадського : URL http://www.nbuv.gov.ua
3. Національна академія аграрних наук України. URL www.uaan.gov.ua
4. Міністерство освіти та науки України. URL http://www.mon.gov.ua
5. Верховної Ради України. URL http:// www.zakon.rada.gov.ua
6. Освітньо-консультативний центр «Освіта». URL http://www.osvita.org
7. Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=2c90ad86-f47a-4c19-bf95-13345b83c279&tag=PravoviZasadiDiialnosti
8. Про наукову і науково-технічну діяльність [Електронний ресурс]. Електрон. дан. К.: Верховна Рада України. Режим доступу: http:// zakon1. rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1977-12, вільний.
9. Сторінка курсу в системі Moodle – http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=2872